



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 295/2025-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej JUDr. Soňa Tóthová, advokátska kancelária, s.r.o., Šafárikovo námestie 2, Bratislava, proti uzneseniu predsedu Krajského súdu v Trnave sp. zn. Spr 262/24 zo 17. mája 2024, uzneseniu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 12Ncp/30/2024 z 24. mája 2024 a proti opatreniu – úradnému záznamu Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 12Ncp/30/2024 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci**

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 15. júna 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1, 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označenými uzneseniami krajského súdu a jeho predsedu, ako aj opatrením v označenom konaní vedenom krajským súdom. Napadnuté uznesenia a napadnutý úradný záznam sťažovateľka požaduje zrušiť a jednotlivé veci vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhuje, aby ústavný súd odložil ich vykonateľnosť. Okrem toho sťažovateľka požaduje priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 5 000 eur.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania o zmenu výkonu rodičovských práv a povinností vedenom na Mestskom súde Bratislava II (ďalej len „mestský súd“) pod sp. zn. 59P/118/2023. V označenom konaní koná a rozhoduje sudkyňa Ľubica Novotná.

3. Sťažovateľka v podaní mestskému súdu doručенom 15. apríla 2024 podala proti sudkyňi Ľubici Novotnej a aj proti všetkým sudcom mestského súdu námietku zaujatosti (ďalej aj „námietka zaujatosti I“), ktorú odôvodnila tým, že sudkyňa Novotná rozhoduje aj v konaniach vedených

pod sp. zn. 11P/118/2021 a sp. zn. 59P/138/2021 a v týchto sa voči sťažovateľke správala spôsobom, ktorý sťažovateľka považuje za osobný a nenávisťný. Ako ďalší dôvod vylúčenia uviedla aj obsah súkromnej korešpondencie medzi ňou a odporcom, v ktorej sa sťažovateľka negatívne vyjadrovala na adresu sudkyne. Túto komunikáciu odporca predložil v konaní ako dôkaz v snahe očierniť sťažovateľku. Sťažovateľka v námietke zaujatosti I okrem sudkyne namietala aj zaujatosť všetkých sudcov mestského súdu pre ich pomer k odporcovi, ktorý je sudcom nadriadeného krajského súdu. Odporca je teda nadriadeným sudcom všetkým sudcom mestského súdu vrátane tých, ktorí majú v jeho veci rozhodnúť.

4. V ďalšom štádiu konania bola námietka zaujatosti I predložená na rozhodnutie krajskému súdu, kde mu bola pridelená sp. zn. 12Ncp/30/2024. Ešte pred samotným rozhodnutím o nej však vo veci sp. zn. 12Ncp/30/2024 predseda krajského súdu rozhodol napadnutým uznesením zo 17. mája 2024 o oznámeniach členiek senátu 12Ncp sudkyne Bundzelovej a sudkyne Hadnagyovej tak, že ich z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. 12Ncp/30/2024 nevyľúčil.

5. Sťažovateľka 20. mája 2024 vzniesla námietku zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu (ďalej len „námietka zaujatosti II“) vrátane všetkých členiek senátu 12Ncp. Keďže v nej neuviedla dátum, kedy sa o dôvodoch vylúčenia dozvedela, príslušný senát krajského súdu námietku zaujatosti II nepredložil nadriadenému súdu na rozhodnutie, o čom vyhotovil napadnutý úradný záznam.

6. Následne krajský súd napadnutým uznesením z 24. mája 2024 rozhodol o námietke zaujatosti I tak, že sudkyňu mestského súdu z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. 59P/118/2023 nevyľúčil.

## II.

### Argumentácia sťažovateľky

7. Sťažovateľka predovšetkým namieta právomoc a príslušnosť krajského súdu vo veci rozhodovania o námietke zaujatosti I. Podľa jej názoru nadriadeným súdom mestského súdu je Krajský súd v Bratislave. Krajský súd je len kauzálna a funkčne príslušným pre odvolacie konanie v rodinnoprávnej agende. V uvedenej argumentácii podporne poukazuje na rozhodnutia najvyššieho súdu v konaniach sp. zn. 1Ndob/1/2022, 5Ndob/5/2023, aj na rozhodnutia v konaniach ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 824/2016, III. ÚS 46/2012 a sp. zn. III. ÚS 169/2013.

8. Z dôvodu nesprávnej aplikácie § 2 ods. 2 a § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) a § 3 ods. 5 písm. b) Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) sú napadnuté uznesenia krajského súdu a napadnutý úradný záznam nezákonné, ústavne nonkonformné a arbitrárne.

9. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu predsedu krajského súdu zo 17. mája 2024 o nevyľúčení sudkyne Bundzelovej a sudkyne Hadnagyovej sťažovateľka uvádza, že ho považuje za arbitrárne, pretože samotné sudkyne predsedovi oznámili existenciu dôvodov na ich vylúčenie. Predseda krajského súdu svoje rozhodnutie založil výhradne na rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Nc/2/2024 z 15. februára 2024 o nevyľúčení sudcov krajského súdu, ktoré sa ale týkalo inej veci. Navyše, toto rozhodnutie najvyššieho súdu je tiež predmetom ústavnej sťažnosti vedenej ústavným

súdom pod sp. zn. Rvp 1097/2024. V súvislosti s napadnutým uznesením predsedu krajského súdu sťažovateľka zdôrazňuje, že samotné sudkyne oznámili, že sa cítia byť zaujaté a tiež že z objektívnej stránky sa tak môžu javiť. Okrem toho sťažovateľka argumentuje nedostatočným odôvodnením uznesenia predsedu krajského súdu.

10. V ďalšej časti sťažovateľka podrobuje kritike napadnutý úradný záznam senátu 12Ncp, z ktorého vyplýva, že námietku zaujatosti II (proti všetkým sudcom krajského súdu) senát nepostupuje na rozhodnutie nadriadenému súdu z dôvodu absencie zákonom vyžadovanej náležitosti. Uvedená vada mala spočívať v tom, že sťažovateľka neuviedla dátum, kedy sa dozvedela o dôvode vylúčenia.

11. Toto odôvodnenie považuje sťažovateľka za prísne formalistické a nespravodlivé. Tvrdí, že námietku zaujatosti uplatnila pri prvom úkone, ktorý jej patril bezodkladne potom, čo telefonickým dopytom zistila, že námietka zaujatosti I bola postúpená krajskému súdu. Hneď na to elektronicky požiadala o sprístupnenie elektronického súdneho spisu. Námietku zaujatosti II spísala 17. mája 2024, teda v deň, keď jej bol sprístupnený elektronický súdny spis a ešte predtým, ako sa dozvedela mená členiek senátu 12Ncp. Námietku zaujatosti II podala na poštovú prepravu 18. mája 2024.

12. Vo vzťahu k včasnosti podania námietky zaujatosti II sťažovateľka uvádza, že vec napadla krajskému súdu 13. mája 2024 a keby sa aj lehota na jej podanie počítala od tohto momentu, tak by uplynula 20. mája 2024 (na poštovú prepravu bola podaná 18. mája 2024). Uvedený postup by ale nebol správny, pretože sťažovateľka sa o dôvode vylúčenia dozvedela až sprístupnením elektronického súdneho spisu. Navyše, námietku zaujatosti II podala sťažovateľka preukázateľne pri prvom úkone, ktorý jej patril, a preto zo zákona nemusela obsahovať označenie dátumu. Na základe uvedeného bol preto krajský súd povinný predložiť vec podľa § 52 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) nadriadenému súdu.

13. Za absurdný považuje sťažovateľka záver prezentovaný v napadnutom úradnom zázname, že námietku zaujatosti proti sudcom krajského súdu mala vzniesť už v námietke zaujatosti proti sudkyňi mestského súdu. Sťažovateľka tiež namieta, že úradný záznam jej nebol doručený a že krajský súd rozhodol o neprihliadaní na námietku zaujatosti II až v odôvodnení napadnutého uznesenia z 24. mája 2024, ktoré je rozhodnutím o námietke zaujatosti I.

14. V časti ústavnej sťažnosti namietajúcej napadnuté uznesenie z 24. mája 2024 (námietka zaujatosti I) sťažovateľka uvádza, že krajský súd vôbec nevykonal dokazovanie a nedostatočne sa zaoberal argumentmi sťažovateľky o osobných útokoch sudkyne mestského súdu. Sťažovateľka poukázala na to, že neobjektívne správanie sudkyne v konaniach vedených mestským súdom pod sp. zn. 11P/118/2021 a sp. zn. 59P/138/2021 sa prejavilo aj v príslušných odvolacích konaniach vedených krajským súdom pod sp. zn. 11CoP/51/2023 a sp. zn. 11CoP/97/2023, v ktorých bolo napokon výživné pre maloletú na čas do rozvodu aj po rozvode navýšené o 200 eur (sťažovateľka požadovala 600 eur, sudkyňa priznala 350 eur a krajský súd priznal 550 eur, pozn.). Okrem toho sťažovateľka namieta, že krajský súd sa nevysporiadal s námietkou proti všetkým sudcom mestského súdu. Sťažovateľka nesúhlasí ani s tým, ako sa krajský súd vysporiadal s jej argumentáciou ohľadom zverejnenej komunikácie týkajúcej sa namietanej sudkyne. Podľa sťažovateľky nie je nevyhnutné, aby musela konkrétne uviesť, ako sa tento fakt prejavil v správaní sudkyne, pretože na jej vylúčenie stačí existencia dôvodnej obavy. Úlohou krajského súdu bolo

skúmať správanie sudkyne komplexne, teda zohľadniť jej správanie aj v predchádzajúcich konaniach. Opätovne vytýka krajskému súdu, že námietku zaujatosti dostatočne neskúmal z hľadiska teórie zdania nezaujatosti.

15. Namietané porušenie základného práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľka odôvodňuje tým, že krajský súd zvýhodnil druhého účastníka konania, ak rozhodol o nevyklúčení členiek senátu 12Ncp napriek ich oznámeniu a neprihliadol na námietku zaujatosti II, čím zároveň vytvoril stav, kedy vo veci vedenej mestským súdom bude rozhodovať zaujatá sudkyňa.

### III.

#### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom a rozhodnutiami krajského súdu, ktorý nevyhoviel sťažovateľkiným námietkam zaujatosti proti namietanej sudkyňi mestského súdu. Namietané porušenie práva podľa čl. 47 ods. 3 ústavy sťažovateľka odôvodňuje samotnými rozhodnutiami, ktorými nebolo vyhovené jej návrhom.

17. Ústavný súd sa musel v prvom rade v kontexte námietok ústavnej sťažnosti zaoberať otázkou príslušnosti krajského súdu rozhodovať o námietke zaujatosti proti sudkyňi mestského súdu konajúcej v rodinnoprávnej veci sťažovateľky.

18. Podľa § 54 CSP námietka zaujatosti sa spolu s vyjadrením dotknutého sudcu predkladá na rozhodnutie nadriadenému súdu. Definícia nadriadeného súdu však v zákone nie je uvedená. Z logického výkladu CSP a CMP vyplýva, že nadriadeným súdom je súd, ktorý je funkčne príslušný na rozhodovanie o odvolaniach, teda na prieskum rozhodnutí súdu nižšej inštancie. Vzhľadom na nové usporiadanie príslušnosti súdov od 1. júna 2023, odvolacím súdom v poručenskej agende pre obvod Mestského súdu Bratislava II je Krajský súd v Trnave. Zároveň platí, že konanie o vznesenej námietke zaujatosti je parciálnou procesnou otázkou významnou pre meritórne konanie. Rozhodovanie o takej otázke je integrálnou súčasťou jednotného konania, v ktorom bol podaný jediný návrh na začatie konania (alebo konanie bolo začaté bez návrhu). Nie je potom dôvod na to, aby krajský súd bol príslušný len pre rozhodovanie v odvolaniach vo veci samej, a nie aj pre rozhodovanie v otázkach, ktoré existujú len preto, že existuje meritórne konanie. Rozhodovanie o námietke zaujatosti v poručenských veciach ako o otázke procesného charakteru je naviazané na záujem maloletého dieťaťa, o ktorých by mal rozhodovať nadriadený súd špecializovaný na rodinnú agendu, aby bol zmysel a účel súdnej reformy, teda dosiahnutie špecializácie, naplnený a rešpektovaný.

19. Pokiaľ sťažovateľka v tejto súvislosti argumentovala rozhodnutiami najvyššieho súdu v konaniach sp. zn. 1Ndob/1/2022 a sp. zn. 5Ndob/5/2022, je potrebné uviesť, že tieto nie sú celkom priliehavé na porovnanie s teraz prejednávanou vecou, pretože nezohľadňovali špecifiká konaní upravených CMP. Okrem toho ústavnému súdu neprislúcha zjednocovať *in abstracto* judikatúru všeobecných súdov a suplovať právomoc, ktorá je podľa § 8 ods. 3 zákona súdoch zverená najvyššiemu súdu. Tiež netreba opomínať, že vývoj právnych názorov všeobecných súdov v právne obdobných prípadoch nemožno automaticky stotožňovať s porušením základného práva na súdnu ochranu, pokiaľ je prípadná odlišnosť týchto právnych názorov založená na racionálnej právnej argumentácii. Pre poukaz na rozhodnutia ústavného súdu treba uviesť,

že tieto nezohľadňovali princípy a ciele súdnej reformy účinnej od 1. júna 2023, preto ani tam uvedené závery nemožno aplikovať na sťažovateľkinu vec.

20. Krajský súd najprv rozhodoval o oznámeniach podaných podľa § 50 CSP sudkyňami Bundzelovou a Hadnagyovou ako členkami senátu, ktorým bola námietka zaujatosti I pridelená. Obidve sudkyne uviedli, že sa môžu javiť ako zaujaté, pretože s odporcom majú kolegiálne vzťahy, kancelárie majú na rovnakom poschodí a sudkyňa Bundzelová tiež uviedla, že raz bola s odporcom členkou rovnakého senátu.

21. Predseda krajského súdu poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu, ktorým rozhodoval o námietke zaujatosti proti sudcom senátu krajského súdu 11CoP tak, že ani v poradí druhým rozhodnutím (po náleze ústavného súdu) ich z konania (rovnakí účastníci aj agenda) nevytlúčil. Uviedol, že objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť hoci len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje z rozhodovania vo veci. Iba skutočnosť, že sudca pozná stranu konania, nezakladá taký pomer, pre ktorý by bol sudca z konania nevyhnutne vylúčený.

22. Ústavný súd poukazuje na to, že v konaní, ktoré bolo predmetom jeho prieskumu pod sp. zn. II. ÚS 502/2023, posudzoval rozhodnutie o námietke zaujatosti proti sudcom krajského súdu, ktorí priamo rozhodovali v merite veci o úpravu rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu vedenej krajským súdom pod sp. zn. 11CoP/51/2023. V teraz posudzovanej ústavnej sťažnosti ide o odlišné skutkové okolnosti. Krajský súd teraz nerozhoduje v merite veci, ale rieši otázku procesného charakteru vyplývajúcu z existencie samotného konania (sp. zn. 59P/118/2023). V naznačenom smere je väzba a záujem na výsledku medzi sudcami krajského súdu, resp. členkami senátu 12Ncp a meritórnym rozhodnutím pretrhnutá. Navyše, z napadnutého uznesenia zo 17. mája 2024 a ani z argumentácie sťažovateľky nevyplýva, že by sudkyne prezentovali svoj vzťah k odporcovi ako priateľský či iným spôsobom presahujúci rámec kolegiality.

23. V tejto nadväznosti ústavný súd aj v uznesení sp. zn. IV. ÚS 666/2020 z 15. decembra 2020 judikoval, že „Vo všeobecnosti kolegialita medzi posudzovanými subjektmi neprekračujúca medze profesionality vzájomných vzťahov nepostačuje z objektívneho hľadiska k vzniku pochybnosti o zaujatosti, a preto bez ďalšieho nie je ani dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania v konkrétnej veci. Ústavný súd vychádza z názoru, že kolegiálne vzťahy medzi aktérmi právneho života (právnikmi) vrátane sudcov ústavného súdu bez ďalšieho nemôžu byť dôvodom na sponchybnenie nestrannosti sudcov ústavného súdu a na ich vylúčenie z prerokúvania vecí z tohto dôvodu (mutatis mutandis IV. ÚS 124/2010, II. ÚS 36/2012). Avšak v prípade, že by takýto vzájomný vzťah prerástol cez rýdzo profesionálny rámec a nadobudol tak charakter bližšieho priateľského, prípadne negatívneho súkromného vzťahu (zodpovedajúcej intenzity), mohlo by ísť o okolnosť vzbudzujúcu odôvodnené pochybnosti o nezaujatosti (k tomu pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Nc 6/2015 z 8. júna 2015).“.

24. Okrem toho možno poukázať aj na rozhodnutie českého Najvyššieho správneho súdu (16Kss/1/2017), podľa ktorého sudca žije v určitom vzťahovom a sociálnom prostredí rôznych rodinných, priateľských, kolegiálnych či iných vzťahov. Predstava, že uzavretím sa pred svetom sa stane nestranným a nezávislým, je nenáležitá. Už skutočnosť, že sudcovská prax býva v jednej profesijnej pozícii a na jednom mieste vykonávaná celý rad rokov, nevyhnutne nesie so sebou to, že sudca za túto dobu spozná množstvo ľudí a nadviaže s nimi rôzne vzťahy. Je celkom bežné,

že príslušníci právnickej komunity sa poznajú a udržujú viac či menej úzke vzťahy. Medzi sudcom a inými osobami môžu vznikáť profesijné priateľstvá. Nebezpečnými sa takéto vzťahy stanú, len ak sa z nich vyvinie závislosť, jednostrannosť, či dokonca náznaky prospechárstva. Potrebné je skúmať, či ide o blízke priateľstvo, vzťah finančnej závislosti či nadriadenosti a podriadenosti (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Steck – Risch proti Lichtenštajnsku z 19. 5. 2005).

25. Vzhľadom na uvedené závery ústavný súd konštatuje, že napadnuté uznesenie predsedu krajského súdu zo 17. mája 2024 je ústavne udržateľné, jeho závery vychádzajú z riadneho posúdenia skutkového stavu a sú dostatočne odôvodnené.

26. Námietku zaujatosti II krajský súd nadriadenému súdu nepredložil (§ 53 ods. 3 CSP), pretože neobsahovala zákonom predpísaný údaj o tom, kedy sa sťažovateľka o dôvode vylúčenia dozvedela.

27. Náležitosti podania námietky zaujatosti obsahuje § 52 ods. 1 CSP. Medzi ne okrem iného patrí aj údaj o tom, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela. Zároveň v odseku 2 uvedeného ustanovenia CSP je vymedzené, že pokiaľ námietka zaujatosti nespĺňa všetky náležitosti, súd na ňu neprihliada a nadriadenému súdu ju nepredkladá. Civilný sporový poriadok pre tento druh konania tiež stanovil, že časti upravujúce odstraňovanie väd podania sa v námietkovom konaní neuplatňujú. Požiadavka na uvedenie presného dátumu, kedy sa strana o dôvode vylúčenia dozvedela, má nepochybne význam, keďže zákon súdu stanovil pre rozhodnutie striktnú sedemdnňovú lehotu.

28. Z priloženej námietky zaujatosti II vyplýva, že sťažovateľka ju spísala 17. mája 2024 a je koncipovaná do dvoch častí. Námietka zaujatosti proti všetkým sudcom krajského súdu je predmetom druhej časti podania a skutočne v ňom nie je uvedený dátum, kedy sa sťažovateľka dozvedela o dôvode vylúčenia. Iste je potrebné uznať argument sťažovateľky o tom, že ide o formálnu náležitosť, nič to však nemení na skutočnosti, že táto má obligatórny charakter. Tiež je potrebné uznať to, že sťažovateľka sa nemohla o dôvode vylúčenia dozvedieť skôr, ako bola jej námietka zaujatosti I predložená konkrétnemu krajskému súdu (sama totiž namieta, že mala byť predložená Krajskému súdu v Bratislave), a o to viac bolo potrebné, aby dátum v námietke uviedla.

29. Sťažovateľka tiež namieta, že jej nebol úradný záznam doručený. Civilný sporový poriadok neukladá povinnosť informovať stranu o tom, že jej námietku nepredložil nadriadenému súdu a že na ňu neprihliada. Preto nebol dôvod a nie je porušením práv sťažovateľky, ak tak krajský súd neurobil. Rovnako tak nie je porušením jej práv, ak krajský súd o danom postupe sťažovateľku informoval v rámci odôvodnenia napadnutého uznesenia z 24. mája 2024. Krajský súd tu rozhodol o nevyklúčení sudkyne mestského súdu, a nie o nepredložení námietky zaujatosti II, ako sa to snaží sťažovateľka v ústavnej sťažnosti prezentovať. Základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nemôže byť porušené, ak všeobecný súd koná v súlade s procesno-právnymi predpismi upravujúcimi postupy v občianskoprávnom konaní, v tomto prípade s § 52 a nasl. CSP.

30. Napokon sťažovateľka napadla uznesenie krajského súdu z 24. mája 2024, ktorým rozhodol o tom, že sudkyňa mestského súdu nie je z konania a rozhodovania vo veci sp. zn. 59P/118/2023 vylúčená. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že sudkyňa sa vyjadrila k námietke zaujatosti 30. apríla 2024 a uviedla, že výhrady sťažovateľky spočívajúce v argumentácii a jej správaní

v iných konaniach považuje za námietky proti procesnému postupu, navyše v konaniach, v ktorých jej zaujatosť sťažovateľka ani nenamietala. Pokiaľ ide o komunikáciu medzi sťažovateľkou a odporcom, sudkyňa uviedla, že táto nedosahuje takú intenzitu, ktorá by bola spôsobilá zasiahnuť do spôsobu jej rozhodovania. Pokiaľ ide subjektívnu stránku zaujatosti, sudkyňa uviedla, že účastníkov nepozná, nemá k nim žiadny vzťah a cíti sa vo veci nezaujatá.

31. Krajský súd časť námietky zaujatosti I z dôvodu nevhodného správania sudkyne voči sťažovateľke vyhodnotil tak, že tieto námietky sa týkali postupu sudkyne v iných konaniach, v ktorých ich mala sťažovateľka uplatniť. Preto sú teraz podané oneskorene a neprihliada na nich.

32. V ďalšej časti odôvodnenia napadnutého uznesenia krajský súd vyhodnotil námietku zaujatosti I ako podanú včas a pristúpil k jej posúdeniu. Pokiaľ sťažovateľka vyvodzovala zaujatosť sudkyne zo zverejnenia korešpondencie, v ktorej sa o nej negatívne vyjadrovala, krajský súd uviedol, že tak urobila bez uvedenia skutkových okolností, z ktorých by bolo možné vyvodiť také konkrétne správanie sudkyne v posudzovanej veci, ktoré by napĺňalo relevantné znaky zaujatosti. Podľa krajského súdu pre vylúčenie sudkyne z prejednávania a rozhodnutia veci totiž nepostačujú subjektívne pocity sťažovateľky. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia zdôraznil, že sťažovateľka v námietke zaujatosti ani neuviedla, ako sa zverejnenie korešpondencie prejavilo, resp. malo prejsť v správaní sudkyne na jej pomere k veci alebo k účastníkom konania, alebo ich zástupcom.

33. Podľa sťažovateľky zverejnená negatívna komunikácia s odporcom o sudkyňi zakladá pochybnosť o tom, že sudkyňa bude v konaní rozhodovať nezaujato, teda že táto skutočnosť zakladá právne relevantný vzťah sudkyne k strane konania. Ústavný súd (vo vzťahu k napadnutému uzneseniu z 24. mája 2024) poukazuje na to, že sťažovateľka svoju sťažostnú argumentáciu smeruje k tomu, že pre vylúčenie sudkyne z prejednávania a rozhodovania veci stačí sťažovateľkina pochybnosť o jej nezaujatosti. Takýto jednoduchý záver však ústavný súd nepovažuje za správny. K vylúčeniu sudcu z prejednávania a rozhodovania veci môže dôjsť len vtedy, ak je zjavné, že vzťah sudcu k stranám alebo ich zástupcom dosahuje takú intenzitu a povahu, že aj napriek zákonom stanovenej povinnosti nebude schopný nezávisle a nestranné rozhodovať. Sudca ako reprezentant verejnej moci môže byť objektom i neoprávnenej kritiky v masovokomunikačných prostriedkoch. Práve pre jeho postavenie je od sudcu nevyhnutné požadovať vyšší stupeň tolerancie a nadhľadu, než to je u iných osôb (Civilný sporový poriadok, 2. vydanie, 2022, s. 239 – 240: J. Bajánková).

34. Zaujatosť konkrétneho sudcu v prejednávanej veci musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich jeho vzťah k niektorému z účastníkov konania. K záveru o tom, že sudca je vylúčený, nie je potrebné, aby bolo preukázané, že je zaujatý. Na vylúčenie sudcu postačuje, ak možno mať so zreteľom na jeho pomer k stranám (ale aj k veci či právnym zástupcom), pochybnosti o jeho nezaujatosti, dôvodnosť ktorých musí však vyplývať z objektívne preukázateľných skutočností. Za objektívne pritom nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu (vrátane dotknutého sudcu) javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci pristupuje alebo by pristupovať mohol. Aj pri zohľadnení teórie zdania sa môže u sudcu konštatovať zaujatosť iba v prípade, keď je z okolností objektívnej

povahy zjavné, že jeho vzťah k veci dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „*sine iura et studio*“, teda nezávisle a nestranne.

35. A práve už uvedené okolnosti objektívnej povahy sťažovateľka v námietke zaujatosti proti sudkyňi mestského súdu žiadnym spôsobom neprezentovala. Jej argumentácia je výhradne v subjektívnej rovine a prípadnej obavy z reakcie sudkyne na správy adresované odporcovi. V čase podania ústavnej sťažnosti vo veci vedenej mestským súdom sp. zn. 59P/118/2023 meritórne rozhodnuté nebolo a sťažovateľka ani tu netvrdila, že by sudkyňa konala zaujato v prebiehajúcom konaní.

36. Podľa názoru ústavného súdu uznesenie krajského súdu z 24. mája 2024 je dostatočne jasne a presvedčivo odôvodnené. Žiadne známky arbitrárnosti či zjavnej neodôvodnenosti nevykazuje. Skutočnosť, že sťažovateľka má na vec odlišný názor a krajský súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv, neznamená, že automaticky musí dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených práv.

37. Ústavný súd ďalej dáva do pozornosti, že podľa rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) právo na rozhodnutie o zložení súdu nie je občianskym právom v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ide o procesné právo, ktoré nevyžaduje rozhodnutie o občianskych právach (rozhodnutie z 11. 12. 2003 o sťažnosti č. 58751/00 vo veci Schreiber a Boetsch c. Francúzsko). Neskôr ESLP výslovne uviedol, že konanie, v ktorom bola uplatnená námietka zaujatosti, sa netýka oprávnenosti trestného obvinenia alebo občianskych práv a záväzkov podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rozhodnutie z 19. 5. 2009 o sťažnosti č. 37111/04 vo veci Mianowicz c. Nemecko, rozhodnutie z 20. 10. 2009 o sťažnosti č. 26362/02 vo veci Ovcharenko c. Ukrajina).

38. V súvislosti s namietaným porušením základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 2 ústavy ústavný súd poznamenáva, že toto sa *ratione materiae* vzťahuje špecificky na správne súdnictvo. V prípade sťažovateľky jednoznačne a nespochybniteľne nešlo o konanie a rozhodovanie všeobecných súdov v rámci správneho súdnictva, čo akúkoľvek možnosť vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 2 ústavy vylučuje.

39. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

40. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi (odklad vykonateľnosti, finančné zadostučinenie).

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 29. mája 2025**

**Robert Šorl**  
**predseda senátu**